

Tartu Tamme Gümnaasiumi õppekava

§ 1 Õppekava koostamise alused ja ülesehitus

- (1) Kooli õppekava on õppetegevuse alusdokument koolis.
- (2) Õppekava on koostatud vastavalt PGS § 17 ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 19 nõuetele.
- (3) Õppekava koosneb õppekava üldosast ja ainepassidest.

§ 2 Õppe eesmärgid

- (1) Tamme gümnaasium lähtub gümnaasiumi riikliku õppekava põhimõtetest ja eesmärgistusest koos selle alusväärtuste, sihiseade, pädevuste ja läbivate teemadega.
- (2) Tamme gümnaasiumi ajalooline deviis on „**Meie ei taha olla, ei ole vaikiv, ununev lehekülg aegade-raamatus**“ (Anna Haava). Kool hindab vaba mõtet ja sõbralikku meelt.
- (3) Missioon. Gümnaasiumi riiklikus õppekavas rõhutatakse võrdsena nii kasvatust kui haridust ning esitatakse ülesanne valmistada õpilane ette erinevateks rollideks elus – isiklikus elus, tööturul, kodanikuna ja kultuurikandjana. Kool on teinud head tööd, kui meie kooli lõpetanu saab oma elus hästi edasi, kui noor inimene saab pärast gümnaasiumi lõppu edasi minna sinna, kuhu ta esimese valikuna minna tahab.
- (4) Visioon.
 - 1) Kool toetab noort inimest, et ta püstitaks enda eesmärgid, leiaks huvid ja tugevused, vastutaks valikute eest, väärtustaks õppimist ja mõtlemist. Koolis tehakse tööd ja siin on hea olla – need mõtted käivad käsikäes.
 - 2) Tamme gümnaasium peab tähtsaks loodus- ja täppisteadusi ning oma koha leidmist muutuva kultuuriruumiga maailmas. Kool teeb selleks koostööd vilistlaste, kõrgkoolide, teadus- ja arendusasutuste, mäluasutuste ning ettevõtetega.
 - 3) Tartu Tamme Gümnaasium pakub õpet kuues õppesuunas: tehnoloogia-, loodus-, meditsiini-, infotehnoloogia-, kultuuri- ja veterinaariasuund. Nendest valdkondadest huvitatud õpilaste jaoks püüame olla parim valik. Ühtlasi soovime olla asjatundlikud ja innovaatilised nende valdkondade arendamisel üldhariduses.
 - 4) Tamme gümnaasium lõimib õppesse loodusliku, sotsiaalse ja tehnoloogilise keskkonna praktilist tundmaõppimist.
- (5) Õpetaja lähtub õppe planeerimisel ja läbiviimisel:
 - 1) konkreetsetes klassis või rühmas olevate õpilaste haridus- ja karjääriplaanidest;
 - 2) gümnaasiumi riikliku õppekava üldosas toodud eesmärgistusest, üldpädevustest, läbivate teemade eesmärkidest, ainevaldkonnale ja õppeainele tervikuna seatud eesmärkidest ja õpitulemustest ning lõimingu eesmärgil asjakohastest teiste õppeainete ja valdkondade

eesmärkidest ja õpitulemustest;

- 3) kooli ja õppesuuna eripärast;
- 4) olukorrast Eesti ühiskonnas ja maailmas, kus õpilased igapäevaselt viibivad;
- 5) tehisaru võimalustest.

Kui eelmiste kriteeriumite rakendamist takistavad gümnaasiumi riikliku õppekava kursuseti kirjeldatud õpitulemused ja õppesisu, siis ei pruugi õpetaja neid arvestada.

§ 3 Õppesuunad

(1) Tamme gümnaasiumis toimub õpe kuues õppesuunas.

- (1) Infotehnoloogiasuuna eesmärk on digimaailma mitmekesisuse ning rakendusvaldkondade tundmaõppimine ja katsetamine, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ja tehisaru rakendamise võimaluste tajumine ühiskonna arengus.
- (2) Kultuurisuuna eesmärgiks on kultuuripärandi ja tänapäeva ühiskonna vaheliste seoste uurimine ja mõtestamine ning loomingulise väljendusoskuse arendamine.
- (3) Loodussuuna eesmärk on loodusteadusliku mõtteviisi arendamine, looduse ning kaasaegsete ja traditsiooniliste loodusteaduse valdkondade tundmaõppimine.
- (4) Meditsiinisuuuna eesmärk on inimese tervise, tervishoiu ja haiguste ravivõimaluste põhialuste tundmaõppimine, tutvumine meditsiini ja tervishoiu erialadega.
- (5) Tehnoloogiasuuna eesmärk on tehnoloogilise, innovatiivse ja majandusliku mõtlemise arendamine ning tutvumine insenerierialadega.
- (6) Veterinaariasuuna eesmärgiks on keskkonna, loomade ja inimeste tervise tasakaalu ja vastasmõjude tundmaõppimine ning veterinaaria valdkonna erialadega tutvumine.

§ 4 Kursused ja õpilase koormus

- (1) Õppe läbiviimise peamine viis ning õppe arvestuse alus on kursus, mille maht tuleneb põhikooli ja gümnaasiumiseadusest ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast ning on võrdne 1,5 arvestus- või ainepunktiga, mida kasutatakse õppemahu arvestamise alusena kutse- või kõrghariduses. Kursus koosneb üldjuhul 19 x 70 min kontaktundidest, millele lisanduvad iseseisvad tööd ja vajadusel konsultatsioonid ja tegevused kokkuvõtval nädalal. Kursus võib olla üles ehitatud ka teisiti – kasutatakse e-õppe lahendusi või suurendatakse iseseisva töö ja praktiliste tegevuste osakaalu.
- (2) Õpilase väikseim lubatud õppekoormus on 96 kursust kolme õppeaasta jooksul. Õpilane võib läbida rohkem kursusi, kuid kool ei eelda suurema hulga kursuste läbimist.
- (3) Õpilase õppe hulka kuuluvad gümnaasiumi **riikliku õppekava kohustuslikud kursused** ning **kooli poolt seatud kohustuslikud kursused**. Õppesuunas lisanduvad neile kooli **õppesuuna kohustuslikud kursused**. Õpilasel on vajadus ja võimalus osaleda **valikkursustel**.
- (4) Õpilane õpib õppeaineid ja kursusi tabelis toodud mahus:

Kohustuslikud kursused	Loodus	Meditsiin ja veterinaaria	Tehnoloogia	Info-tehnoloogia	Kultuur
Eesti keel	7	7	7	7	7
Kirjandus	5	5	5	5	5

Inglise keel (B2)	6	6	6	6	6
Saksa/vene/prantsuse/soome/hispaania keel (B1)	5	5	5	5	5
Lai matemaatika	14	14	14	14	
Kitsas /Lai matemaatika					14/14
Bioloogia	4	4	4	4	4
Geograafia	3	3	3	3	3
Keemia	3	3	3	3	3
Füüsika	5	5	5	5	5
Ajalugu	6	6	6	6	6
Ühiskonnaõpetus	2	2	2	2	2
Inimeseõpetus	1	1	1	1	1
Muusika	3	3	3	3	3
Kunst	2	2	2	2	2
Kehaline kasvatus	5	5	5	5	5
Karjääriõpetus	1	1	1	1	1
Uurimistöö alused	1	1	1	1	1
Uurimis-või praktiline töö	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4
Ennastjuhtiv õppija	1	1	1	1	1
Riigikaitse	1	1	1	1	1
<i>Kohustuslikud kursused kokku</i>	<i>76</i>	<i>76</i>	<i>76</i>	<i>76</i>	<i>76</i>
Õppesuunale kohustuslikud kursused	Loodus	Meditsiin ja veterinaaria	Tehnoloogia	Info-tehnoloogia	Kultuur
Kultuurisuuna tutvuskursus					1
Kultuuriprojekt					1
20. sajandi kultuurilugu					1
Poeetika					1
Arhetüübid kirjanduses					1
Draama					1
Eesti kultuuriloo praktika					2
Maailma usundid					1
Filosoofia					1
Arheoloogia					1
Globaliseeruv maailm					1
Psühholoogia		1			1
Meditsiini ja tervishoiu alused või veterinaaria		4			
Füsioloogia		1			
Meditsiini- või veterinaariapraktika		2			
Immunoloogia ja mikrobioloogia	1	1			
Praktiline keemia	2	2	2		
Biotehnoloogia	1	1			
Ladina keel	1	1			
Botaanika	2				
Botaanika välipraktika	1				
Zooloogia	2				
Zooloogia välipraktika	1				
Ökoloogia ja keskkonnakaitse	1				

Geoinformaatika	1				
Keskkonnakeemia ja -füüsika praktika			2		
Praktiline füüsika			1		
Elektroonika			1		
3D-modelleerimine			1		
Majandus- ja ettevõtlusõpe			2		
Joonestamine			1		
IT või tehnoloogia valikkursus			1		
Robootika			1	1	
Küberkaitse				1	
Veebidisain				1	
Loogika				1	
Sissejuhatus infotehnoloogiasse				1	
Programmeerimine			1	4	
Multimeedia				1	
Infotehnoloogia praktika				2	
<i>Õppesuunale kohustuslikud kursused kokku</i>	<i>13</i>	<i>13</i>	<i>13</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Valikkursused	Loodus	Meditiin ja veterinaaria	Tehnoloogia	Info-tehnoloogia	Kultuur
<i>Valikkursused kokku</i>	<i>7</i>	<i>7</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>7</i>
<i>Kokku</i>	<i>96</i>	<i>96</i>	<i>96</i>	<i>96</i>	<i>96</i>

- (5) Kultuurisuuna õpilasel on võimalik valida kitsa ja laia **matemaatika** õppimise vahel. Mõlemal juhul on õppe maht 14 kursust. Kitsa matemaatika kursuste läbimine ei taga piisavat ettevalmistust laia matemaatika eksamiks.
- (6) **B2-keeleoskustaseme keelena** õpetatakse inglise keelt, **B1-keeleoskustaseme keelena** õpetatakse saksa, prantsuse, vene, soome ja hispaania keelt. Kui õpilane ei ole B1 tasemel keelt põhikoolis õppinud, siis ei pruugi ta jõuda gümnaasiumis kooli õppekava järgset mahtu arvestades tasemeni B1.
- (7) Kooli poolt seatud kohustuslike kursuste hulgas on kursus „**Ennastjuhtiv õppija**“. Kursus koosneb kümnest kontakttunnist esimese õppeaasta I õppeperioodil ning õpilase refleksioonist II õppeperioodi keskel.
- (8) Õppesuuna kohustuslike kursuste hulka loetakse **praktikad**, mis reeglina toimuvad kõigis õppesuundades esimese ja teise õppeaasta lõpus, mõlemal aastal mahuga 1 kursus.
- (9) Kursused "**Praktiline keemia**" ja "**Praktiline füüsika**" kuuluvad kokkuvõtval hindamisel keemia ja füüsika kohustuslike kursuste juurde. Kursused „**Poeetika**“ ja „**Arhetüübid kirjanduses**“ kuuluvad kokkuvõtval hindamisel kirjanduse kohustuslike kursuste juurde.
- (10) Kool arvestab õpet teaduskoolides ja muud kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana (**VÕTA**). Vastava otsuse arvestamise ning mahu kohta teeb õppejuht õpilase taotluse alusel, võttes aluseks kooli õppekava välise õppimise arvestamise juhendi, mille on kehtestanud direktor.
- (11) Õpilane viib läbi 11. klassis õpilasuurimuse või praktilise töö (**UPT**) minimaalse arvestusliku mahuga 1 kursus. Kui õpilase tehtud töö hulk ületab minimaalselt nõutava, siis võib töö maht hindamiskomisjoni otsusel olla 2 kursust. Kui õpilasuurimus või praktiline töö esitatakse vabariiklikule konkursile, siis võib töö maht juhendaja ja retsensendi otsusel olla 3 või 4 kursust.

Direktor kehtestab uurimis- või praktilisele tööle esitatavate nõuete ja hindamise korralduse juhendi.

- (12) Õpilasel on vajadus ja võimalus osaleda **valikkursustel**, mida kool pakub nii suunapõhiselt kui õppesuundade üleselt. Valikkursuste kirjeldused on kättesaadavad kooli kodulehel, need muutuvad aastati ning õpilastel ja teistel kogukonna liikmetel on õigus teha ettepanekuid valikkursuste nimekirja täiendamiseks.
- (13) Valikkursuste hulka loetakse **ainealased süvakursused**, kus valmistatakse kooli esindamiseks ja toetatakse õpilase karjäärivalikuid. Vastava otsuse kursuse arvestamiseks teeb aineõpetaja, arvestades osalust ettevalmistusel ning saavutatud tulemusi.
- (14) Valikkursuste hulka loetakse **tegevus tuutorina**. Tingimused ja mahu tööle kehtestavad ning tööd korraldavad huvijuht ja õppenõustaja. Ainealase tuutori korral küsitakse aineõpetaja arvamust.
- (15) Valikkursuste hulka loetakse ka osalemine koolivälistes **huvialaringides**, kui seal toimub tehtava tagasisidestamine või on osalemine seotud kooli esindamisega. Vastava otsuse arvestamise ning mahu kohta teeb õppejuht õpilase taotluse alusel.

§ 7 Üritused, projektid ja ressursid õpilaste käsutuses

- (1) Õppekava eesmärkide saavutamise toetamiseks:
 - 1) tähistatakse kooliaasta algust, õpetajate päeva, kooli sünnipäeva novembri keskel, jõule, vabariigi aastapäeva, emakeelepäeva, abiturientide viimast koolipäeva, õppeaasta lõpetamist, kooli lõpetamist;
 - 2) korraldatakse õppekäik ERMi 10. klassidele, Vargamäele 11. klassidele, KUMUsse kultuurisuunale;
 - 3) korraldatakse spordipäev;
 - 4) õpilased korraldavad tutvumislaagri, ürituse kümnendate klasside õpilastele septembris, kooliballi, avatud uste päeva;
 - 5) korraldatakse Teadlaste Öö ning teadusvõistlus Nupp Nokib.
- (2) Kool osaleb erinevates pikaajastes ja lühiaegsetes riigisisestes ja rahvusvahelistes projektides, mis võimaldavad õpet mitmekesistada. Otsuse selle tegevuse arvestamiseks kursuseks teeb õppejuht õpetaja ettepanekul.
- (3) Õpilastel on võimalik kasutada kooli raamatukogu, laborit, aulat, arvutiklassi ja jõusaali ning võimlat (sh lauatenнисe treeningud).
- (4) Õpilastel on võimalik osaleda segakoori, rahvatantsu ja puhkpilliorkestri töös.
- (5) Kasutatakse koostööpartnerite ja teiste asutuste või üksikisikute pakkumisi õppe- ja kasvatustöö mitmekesistamiseks ja toetamiseks.

§ 8 Õppeaasta

- (1) Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini. Õppeaastas on 175 õppepäeva. Õppeaasta ülesehitus on kinnitatud kooli aastaplaaniga (üldtööplaan).
- (2) Õppeaastas on **kolm õppeperioodi**, mis koosnevad tavapäraest õppenädalatest ning ühest eraldi korraldatud kokkuvõtvast nädalast. Igas õppeperioodis on iseseisva õppimise päevi, et toetada õpilaste enesejuhtimise oskuseid.
- (3) Õppeaastas on **praktikanädal**, mis enamasti paikneb viimase õppeperioodi järel, aga vajadusel nihutatakse praktikapäevade toimumise aegu õppe paremaks korraldamiseks. Teise perioodi lõpus on 10. ja 11. klassidel kaks projektõppepäeva, mil tegeletakse suunategevustega.

- (4) Õppeaastas on koolipäevi, mil korraldatakse §7 toodud üritusi ja õpe toimub tunniplaanist erineva korraldusega.
- (5) Kaheteistkümnendas klassis toimuvad lõpueksamid. Sellega seoses on viimase õppeperioodi koormus väiksem ning praktikanädalat ei ole.

§ 9 Õppepäev ja –nädal

- (1) Üldjuhul on õppepäev korraldatud järgmiselt:
 - 1) koolipäeva alguses on aeg konsultatsioonideks,
 - 2) esimene tund 8.45 – 9.55,
 - 3) teine tund 10.05 – 11.15, sellele järgneb söögivahetund 35 minutit,
 - 4) kolmas tund 11.50 – 13.00, sellele järgneb söögivahetund 30 minutit,
 - 5) neljas tund 13.30 – 14.40,
 - 6) viies tund 14.50 – 16.00.
- (2) Tavapärase õppenädalas on 20 - 25 õppetundi. Ühe kursuse läbimine õppeperioodis tähendab, et igal tavapärasel õppenädalal on seda kursust 2 tundi, kui kursus ei ole korraldatud teisiti.
- (3) Kolmapäeva 5. tunni ajal (K5) korraldatakse seminare, loenguid ja õppekäike, mis toetavad õpilaste üldpädevuste arengut. Sama aega kasutatakse klassijuhatajatundide läbiviimiseks.
- (4) Neljapäeval kell 16.10 toimub järelevastamine.

§ 10 Tugi õppimisel ja nõustamine

- (1) Kooli ametlik suhtluskanal õpilaste ja õpilaste seaduslike esindajatega on kooli õppeinfosüsteem Stuudium. Kümnenda klassi õpilased ja nende seaduslikud esindajad saavad Stuudiumi konto õppeaasta alguses.
- (2) Kümnenda klassi õpilastele korraldatakse enne õppeaasta algust tutvumislaager, sh kooli õppe- ning tugisüsteemi tutvustav loeng.
- (3) Kümnenda klassi õpilane saab kooli tulles vanemast kaasõpilasest tuutori, kes abistab teda kooliellu sisseelamisel esimese õppeaasta neljal esimesel kuul.
- (4) Klassijuhataja koostab ülevaated klassi õpilaste edenemisest õppimises ning aitab õpilast toe leidmisel.
- (5) Arenguestlused korraldatakse õpilase, seadusliku esindaja, klassijuhataja või aineõpetaja soovil. Seejuures pakub klassijuhataja vähemalt ühe korra aastas võimaluse arenguestluseks. Arenguestluse temaatika ja osalejate ring lepitakse omavahel kokku.
- (6) Iga kursuse alguses tutvustab õpetaja kursuse eesmärgi, ülesehitust, kursuse sooritamise nõudeid ning hindamise süsteemi. Õpilane saab infot ka kursuse ainepassist.
- (7) Õpetajad võimaldavad ainealaseid konsultatsioone.
- (8) Õpilasel on võimalus pöörduda igapäevaselt õppenõustaja ja õpilasnõustaja-koolipsühholoogi poole õppimise (sh õppekorraldus, hindamine, õpioskused) ning seda mõjutavate asjaoludega (tervise, suhete, eluoluga) seotud küsimustes.
- (9) Õppejuht võib suunata õpilase matemaatika, eesti keele ja vajadusel teiste õppeainete kordavatele valikkursustele, et ennetada võimalikke õpiraskusi ja toetada õpilaste edasijõudmist.
- (10) Õppenõustaja korraldab ainealaste tuutorite tööd.

- (11) Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks arvestada kokkuleppel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemaga tema õpi- või töökogemust ning teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekorralduses ja õppekeskkonnas. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, koostatakse individuaalne õppekava. Individuaalse õppekava koostamise taotluse võib esitada õpilane, aineõpetaja, klassijuhataja, õpilasnõustaja-koolipsühholoog, õppenõustaja või õppejuht ning selle rakendamise otsuse teeb õppejuht. Individuaalne õppekava määratakse kindlaks perioodiks.
- (12) Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.
- (13) Kui kooli rakendatud toemeetmed ei avalda mõju või neid ei ole võimalik rakendada põhjusel, et kool ei saa viie õppepäeva jooksul õpilase või seadusliku esindajaga kontakti, pöörduv kool järgmiste meetmete rakendamiseks valla- või linnavalitsuse poole.
- (14) Õpilasel on võimalik õppida eesti keelt teise keelena individuaalse õppekava alusel.
- (15) Kui õpilane tegutseb edukalt mingis talle olulises valdkonnas ja vajab aega enda spetsiifiliseks arendamiseks ning ei saa seetõttu osaleda tavapärases õppes, siis koostatakse talle individuaalne õppekava, kus võidakse vähendada tema osalust kooli igapäevatoös ning nähakse ette hindamine tavapärasest erinevalt. Erinev hindamine ei puuduta üldjuhul eesti keelt ja matemaatikat. Individuaalse õppekava koostamise taotluse esitab õpilane ja vanem, esitades ühtlasi tõendid selle kohta, et seni tehtu on taganud üleriigilise või rahvusvahelise edu. Individuaalse õppekava koostamise võib algselt ka kool, kui kooli töötajad näevad õpilase tugevat arengupotentsiaali. Individuaalse õppekava rakendamise otsuse teeb õppejuht.

§ 11 Karjääriteenuste korraldus

- (1) Tartu Tamme Gümnaasiumi poolt pakutavate karjääriteenuste hulka kuuluvad karjääriõpe ja karjääriinfo vahendamine.
- (2) Kooli poolt pakutavate kohustuslike kursuste hulgas on „Karjääriõpetus“, mis toimub 11. klassi viimasel perioodil ja 12. klassi esimesel perioodil.
- (3) Õpilastel ning lapsevanematel on võimalus pöörduda karjääriplaneerimisalase informatsiooni saamiseks ning esmaseks karjäärinõustamiseks kas klassijuhataja või karjäärikoordinaatori poole. Vajadusel tehakse koostööd kooli õppenõustajaga, õpilasnõustaja-koolipsühholoogiga ja/või suunatakse õpilane või õpilase seaduslik esindaja piirkondlikku töötukassa esindusse.
- (4) Karjääriplaneerimisalase info koondamist ja vahendamist erinevatele sidusgruppidele korraldab karjäärikoordinaator. Karjääriteenuste pakkumisel tehakse koostööd piirkondliku töötukassa esindusega, erinevate projektide ja ürituste raames teiste koostööpartneritega, nt ülikoolide esindajatega.
- (5) Igal õppeaastal koostatakse karjääriteenuste pakkumiseks tööplan, milles on märgitud suuremad koolisisesed projektid; üritused; koostöö aineõpetajate ja klassijuhatajatega, arvestades erinevate õpilasgruppide vajadusi. Karjääriteenuste tööplani koostamist ja elluviimist korraldab karjäärikoordinaator. Püsivate tegevustena:
- 1) õpilane osaleb vähemalt ühel individuaalsel karjäärinõustamisel koostöös töötukassa Lõuna-Eesti karjäärikeskusega;
 - 2) õpilane osaleb töövarjutamisel ja tudengivarjutamisel, karjäärikoordinaator ja klassijuhatajad abistavad varjutatavate leidmisega;

- 3) oktoobris toimuvad ettevõtlusnädala kohtumised;
- 4) novembris toimub vilistlaslaad, kus erinevatel aastatel lõpetanud vilistlased tulevad praeguste õpilastega rääkima ning oma karjääriteed ja kogemusi jagama;
- 5) oktoobris või novembris toimub Tartu Ülikooli akadeemilise testi tutvustus abiturientidele;
- 6) veebruaris toimub abiturientide õppekäik Tallinna ülikoolidesse;
- 7) mais toimub karjääriüritus „Elav raamatukogu“ koostöös Tammelinna haruraamatukoguga 11. klassidele;
- 8) 10.–11. klasside klassijuhatajad korraldavad üks kord õppeaastas vastavalt oma suunale või õpilaste ettepanekutele ja soovidele õppekäigu asutusse või kohtumise külalisega töömaailma tutvustamiseks.
- 9) õppesuundade praktikanädala tegevuste käigus tutvustatakse võimalusel ka vastavaid karjäärivalikuid, meditsiini- ja veterinaariasuunas on tudengi- või töövarjutamine ka praktikakursuse kavas.
- 10) võimalusel tutvustab õpetaja oma aineõpetusesega seonduvaid erialasid ja karjäärivõimalusi.

§ 12 Hindamise alused

- (1) Hindamine on teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.
- (2) Hindamise eesmärgid on
 - 1) suunata õppijat võtma vastutust enda arengu eest;
 - 2) luua tingimused õppija positiivse hoiaku kujunemiseks õppimise suhtes;
 - 3) toetada õppija enesehinnangu kujunemist;
 - 4) aidata õppijal tõsta oma teadmiste ja oskuste taset;
 - 5) toetada õppija käitumist ja hoiakute kujunemist;
 - 6) aidata õppijal kaardistada edasised haridus-ja tööelu valikud;
 - 7) suunata õpetaja ja kooli tegevust õppija õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 - 8) anda alus otsusteks tugisüsteemide rakendamise, koolist väljaarvamise ning kooli lõpetamise kohta.
- (3) Õpilasel ja alaealise õpilase seaduslikul esindajal on õigus saada hindamise kohta teavet aineõpetajalt ja klassijuhatajalt. Õpetaja selgitab õpilastele ainekursuse alguses, missuguste osakaaludega hinnete alusel kujuneb selle kursuse hinne ja kooliastmehinne. Õpetaja tutvustab kursusel nõutavate õpitulemuste kontrollimise aega, vormi ja korda ning järelevastamise korda. Eelnev info kajastatakse ainepassis.
- (4) Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hindamise tulemusi vaidlustada viie õppepäeva jooksul alates hinnete õppeinfosüsteemi Stuudium sissekandmise päevast.
- (5) Hindamise vaidlustamiseks tuleb esitada õppejuhile kirjalikult vastavasisuline põhjendatud taotlus. Vaidluse lahendamiseks moodustab õppejuht komisjoni, millesse kuulub kolm liiget, kellest ükski ei olnud seotud senise hindamisega. Otsus tehakse häälteenamuse alusel.

§ 13 Hindamine kursuse jooksul

- (1) Õpilase teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas õppekavas toodud oodatavate tulemustega. Nendele vastavalt valib õpetaja konkreetse kursuse hindamismeetodid ja -kriteeriumid.
- (2) Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka kursuse lõpus.
- (3) Hindamise tulemust väljendatakse õpitulemuste saavutatuse tasemenä 100% skaalal.

- (4) Tegemata tööle vastav saavutatuse tase on 0%.
- (5) Hindamise tulemuseks võib olla ka mitteeristav hinnang „arvestatud“ või „mittearvestatud“, mis vastab õpitulemuste saavutatuse tasemele 100% ja 0%.
- (6) Õppekäikudel, projektitöös, laboritöödel ja praktikatel omandatud teadmisi ja oskusi võib hinnata mitteeristavalt, neid täpselt mõõtmata. Ühe õppetunni pikkuse töö maksimaalne arvestatav osakaal kursusehindest on 1/20. Õpetaja võib järelvastamisel koondada mitme puudunud tunni materjali ja kui õpilane on puudunud üle viie tunni, näha ette kogu kursuse materjali hõlmava järeltöö, mille tulemus on kursuse lõpptulemus.
- (7) Kui õpetajal on plaanis mahukas kirjalik või suuline hindeline töö, mille hinde osakaal kursuse hindest on $\frac{1}{4}$ või suurem, siis lisab ta vastava märkuse hindeliste tööde kalendrisse. Sellise kaaluga hindelisi töid tohib ühel päeval olla üldjuhul üks. Kui õpetaja tahab korraldada sellise kaaluga hindelist tööd päeval, kus üks hindeline töö on juba kalendris ees, konsulteerib ta õpilastega, kes vajadusel kaasavad arutellu klassijuhataja või õppejuhi.
- (8) Kui õpilane esindab kooli teadusvõistlusel või valmistub selleks või osaleb õpilane kooli esindajana õpirändel, võib õppejuht õpilase taotlusel ja aineõpetajatega konsulteerides otsustada, et ta ei pea viibima tundides, ei pea läbitud õppetükke eraldi järele vastama ning neil päevadel toimuvat hindamist ei arvestata kursuse hinde osana. Üldjuhul jätab õpetaja hinde märkimata ning teiste selle kursuse hinnete osakaal muutub vastavalt. Aineõpetaja võib ka hinnata tööd maksimumhindega hinnete osakaalu muutmata.
- (9) Kui tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, plagiaat või spikerdamine, on hindamise tulemuseks 0%. Aineõpetaja fikseerib juhtumi märkusena. Õppejuhil on õigus lisaks järelvastamisele määrata õpilasele täiendavad tegevused; niikaua, kui õpilasel on need tegemata, on tulemus 0%.

§ 14 Kursusehinne

- (1) Kursusehinnet väljendatakse õpitulemuste saavutatuse tasemenä 100% skaalal. Erinevatel kursuse sees toimunud hindamistel võib olla erinev osakaal.
- (2) Mitteeristav kursusehinne on lubatud valikkursustes ja õppesuuna kohustuslikes kursustes.
- (3) Kursusehinne fikseeritakse õppeinfosüsteemis Stuudium hiljemalt 7 tööpäeva jooksul pärast kokkuvõtvat nädalat.
- (4) Kui õpilane on varasemate õpingute või elukogemusega omandanud õppeaine eesmärgid või kursuse õpitulemused, siis võivad õpilane ja õpetaja teha erikokkuleppeid, mis puudutavad õpitulemuste tõendamist, uute eesmärkide seadmist ning õppeviiside valikut. Kursusehindena arvestatakse 100%.

§ 15 Järelevastamine ja edasijõudmatus

- (1) Järelevastamine on õpilase võimalus saada hinnatud, kui ta hindamise ajal puudus, või saada uuesti hinnatud, kui esialgne tulemus oli alla 50%. Järele saab vastata üldjuhul ühel korral.
- (2) Järelevastamine toimub üldjuhul neljapäeval kell 16.05. Õpilasel tuleb järelevastamine kooskõlastada aineõpetajaga ning registreerida end õppeinfosüsteemis Stuudium. Järelevastamine toimub hiljemalt kokkuvõtval nädalal või kokkuvõtval nädalal toimunud töö korral mitte hiljem kui eelmise tööpäeva keskpäeval enne vastavat õppeperioodi kokkuvõtvat õppenõukogu. Õpilasele peab jääma piisavalt aega tööks valmistumiseks. Vajadusel kaasatakse

arutellu piisava aja määramise üle klassijuhataja, õppenõustaja, õpilasnõustaja või õppejuht. Õpetaja ei kontrolli, kas töö tegemiselt puudumine oli põhjendatud.

- (3) Õpilane, õpilase seaduslik esindaja, aineõpetaja, klassijuhataja või õppenõustaja saavad pöörduda õppejuhi poole taotlusega täiendavaks järelevastamiseks. Vastav taotlus sisaldab puudumiste või järeltööde ebaõnnestumise põhjusi. Õppejuht võib anda õpilasele võimaluse täiendavaks järelevastamiseks, mis puudutab kas üht tööd või kogu kursust. Otsuse võib õppejuht teha nii kursuse sees jooksvalt või ka pärast arutelu õppenõukogus pärast kursuse lõppu. Õppejuht kaalub, kas asjakohane on ühe töö järelevastamine või kogu kursuse järelevastamine. Otsus võib sisaldada nõuet osaleda konsultatsioonidel ja nõustamisel.
- (4) Kui valikkursuse tulemus on alla 50%, on võimalik asendada ebaõnnestunud kursus uue valikkursusega.
- (5) Õpilane arvatakse koolist välja, kui õpilasele on gümnaasiumis õppides ühe õppeaasta jooksul kolmes või enamas õppeaines pandud kursusehindena välja „nõrk“ või „puudulik“, välja arvatud õppimiskohustuslik õpilane.
- (6) Õpilane arvatakse koolist välja, kui on selgunud, et tal ei ole võimalik täita kooli lõpetamise tingimusi (nt uurimis- ja praktilise töö nõue või rahuldav kooliastmehinne) ja ta ei ole õppimiskohustuslik õpilane.

§ 16 Kooliastmehinne ja gümnaasiumi lõpetamine

- (1) Kooliastmehinne viie palli süsteemis pannakse õpilasele välja kõigi vastava aine kursusehinnete alusel pärast viimase kursuse läbimist. Kooliastmehinde aluseks on üldjuhul kursuste õpitulemuste saavutustasemete aritmeetiline keskmine, mis teisendatakse hindeks järgmiselt: hindegiga „5“ hinnatakse õpilast, kelle saavutustase on 90–100%, hindegiga „4“ 75–89%, hindegiga „3“ 50–74%, hindegiga „2“ 20–49% ning hindegiga „1“ 0–19%. Kui kooliaja lõpuks on saavutustase oluliselt paranenud (nt võõrkeeletase), võib õpetaja hinnet tõsta.
- (2) Õpilasel on kaheateistkümnenda klassi lõpus võimalus uuesti vastata kuni 2 kursust õppeaines, mille kõik kursused on enne hinnatud saavutustasemega vähemalt 50%.
- (3) Gümnaasiumi lõputunnistus antakse õpilasele, kes on täitnud kõik järgmised tingimused:
 - 1) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad, valikkursuste ja õppesuunas kohustuslike kursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
 - 2) on sooritanud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses kirjeldatud tulemustega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeeleta riigieksamid (viimasega on võrdsustatud sertifikaadiksam);
 - 3) on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele koolieksami, mille nõuded kehtestab direktor koolieksami juhendiga;
 - 4) on sooritanud õpilasuuringu või praktilise töö.

§ 17 Õppe analüüsimine ja planeerimine

- (1) Õpetajad teevad koostööd konkreetse klassi õppe analüüsimisel ja planeerimisel, eelkõige üldpädevuste ning läbivate teemade tulemuste saavutamiseks. Seda tööd juhib klassijuhataja. Klassideülesed arutelud kutsuvad kokku õppejuht.
- (2) Õpetajad teevad koostööd ainevaldkondliku töö analüüsimisel ja planeerimisel – metoodika arendamisel, õppematerjalide loomisel, ainepasside kvaliteedi kontrollil, õppekorralduse täpsustamisel, sündmuste korraldamisel jne. Töö koordineerimise otsustavad vastavas ainevaldkonnas töötavad õpetajad.

- (3) Õpetajad teevad koostööd õppesuunaga seotud töö analüüsimisel ja planeerimisel – õppekava ja kursuste arendamisel, võimaluste otsimisel ja koostööl partneritega, tagasiside saamisel jne. Seda tööd juhivad õppesuunajuhid. Õppesuundadeülesed arutelud kutsuvad kokku õppesuundade juht.
- (4) Kõikide kursuste aluseks on ainepass ehk õppeaine kirjeldus, milles täpsustatakse kursuse eesmärgid, õpitulemused, hindamismeetodid ja -kriteeriumid, sisu, õppemeetodid, õppematerjalid jms. Ainepassi koostab õpetaja, kes konkreetses klassis vastavat kursust õpetab, kursuse toimumise esimese nädala lõpuks. Ainepasse loetakse kooli õppekava osadeks ja need on ainekava rollis alates kooli kodulehel ning õppeinfosüsteemis avalikuks tegemise hetkest.

§ 18 Kooli õppekava uuendamine

- (1) Olulisemad õppekavaalased küsimused arutatakse läbi kogu kollektiivi hõlmavatel arutelupäevadel.
- (2) Õigus õppekava muutmise ettepanekuteks on kõigil kooli kogukonna liikmetel: õpilastel, vanematel, õpetajatel ja teistel kooli töötajatel, samuti hoolekogul.

Rakendussätted

- (1) 2023/24 ja 24/25 õppeaastal gümnaasiumisse astunud õpilastel, kelle puhul ei ole kümnendas ja /või üheteistkümnendas klassis hindamisel kasutatud protsentides väljendatud saavutustaset, pannakse kooliastme hinne välja viies kõik kursusehinded esmalt viie palli süsteemi ning seejärel leitakse aritmeetiline keskmine (väärtus „...5“ ümardatakse üles). Kui kooliaja lõpuks on saavutustase oluliselt paranenud (nt võõrkeele tase), võib õpetaja hinnet tõsta.
- (2) 2023/24 ja 24/25 õppeaastal gümnaasiumisse astunud tehnoloogia õppesuuna õpilastel ei ole õppekavas õppesuuna kohustuslikku kursust „Programmeerimine“ ning neil on õppekavas valikkursusi 8.